

Grevinde gjorde op med begravelsesritualer

I DET BLÅ RUM HAVDE C.D.F. REVENTLOW SIT ARBEJDSVÆRELSE. — JACOB NYBORG ANDREASSEN_

Josephine Schnohr

**Parret Reventlow var nytæn-
kende både i livet og døden.
Udstilling skildrer parrets tro
og brud med datidens ritualer**

Her i 200 året for Frederikke Reventlows død i juli 1822 har man på Reventlow-Museet Pederstrup skabt en udstilling omkring greveparrets tro i livet og døden. For hendes enkle begravelse blev et brud med tidligere tiders pomp og pragt, ligesom udstillingen afspejler en tidsånd og et nyt verdenssyn.

”Parret Reventlow var i deres livsførelse og livsanskuelse nytænkende og forud for deres tid. De foretrak det enkle liv i ydmyghed, hvor man stadig formelt gik op i rang og stand, men skar ned på ritualerne, der sendte signaler herom, og i stedet fokuserede mere på mennesket og menneskets nære relationer. Det skinner igennem i deres liv på Pederstrup og også i forløbet af Frederikkes begravelse,” fortæller museumsinspektør Louise Sebros fra Museum Lolland-Falster, der er ansvarlig for Reventlow-Museet Pederstrup.

PORTRÆT AF FREDERIKKE REVENTLOW FRA 1790'ERNE
AF C.A. LORENTZEN. — — WIKIMEDIA COMMONS

Herregården Pederstrup på Vestlolland og nuværende museum udgjorde det reventlowske hjem. Den enkle empirebygning dannede rammen om greve og gehejmestatsminister C.D.F. Reventlows liv med hustruen Frederikke Charlotte Reventlow og deres ni børn. Trods sin status som adelsmand og en af de vigtigste politikere i det dansk-norske rige, levede familien her det enkle landliv efter tidens rousseauske filosofi. Børnene fik lov at boltre sig i natur og landliv, og huset udgjorde et fristed for en moderne familie.

Deres liv kender vi fra den livlige brevveksling med familie og venner, og i et brev fra 1808 skrev C.D.F. Reventlow følgende til sin søster:

”Du ved vel, kære søster, at en af mine yndlingstanker er denne, at vore afdøde venner og ligeledes andre gode mennesker, som vi aldrig har kendt, har det hverv efter deres død at være vore engle, at indgyde os mangan en god tanke, at styrke vort mod under farer, at give os gode råd og advarsler, ikke blot deres salighed ubeskåren, men til forhøjelse af denne.”

”Deres moderne livssyn og tanker omkring livet og ikke mindst døden kender vi netop fra brevene. Den store politiker viser jo i brevet til søsteren en spirituel side med en tro på engle, som ikke er helt inden for skiven på det her tidspunkt,” siger Louise Sebro og fortsætter:

”Frederikkes tilgang til sin forestående død og begravelse afspejler en stærk tro, da hun ikke er bange for døden – dog en smule for døds kampen – men også et romantisk nybrud, da hun ikke ønsker en standsmæssig begravelse i fløjlsklædt kiste i familiens fornemme gravkapel i Horslunde kirke. Hun vil stedes til hvile på den nordlige del af kirkegården tæt ved skoven og naturen, og deres afdøde børn bliver taget ud af kapellet og gravlagt med deres mor.”

Frederikkes ønsker til sin begravelse adskiller sig markant fra de hidtidige traditioner blandt overklassen og de velstående, hvor alt blev draperet i metervis af kostbart, sort sørgeflor og med lange ligtog gennem byen med talrige heste spændt for vognen. I 1700-tallet endte myndighederne faktisk med at udstede forordninger, der satte begrænsninger for ”udskejelserne” i forbindelse med begravelser.

Et ritual, der blev bibeholdt både blandt overklasse, borgere og bønder, var vågestuen. Her lå den døende i en stue i eget hjem. Efter døden var indtrådt, blev der i de velstillede hjem ophængt sort stof og pyntet med papirblomster. Her var det kutyme, at venner og familie kom forbi og så den døde. Det bliver i udstillingen genskabt i havestuen, hvor Frederikkes kiste skal forestille lige at være båret ud.

”Frederikkes begravelse ligger ikke så langt fra de ritualer, som vi ser i dag. Hendes enkle grav og friheden til at sætte sit eget præg på den sidste rejse går jo igen i dag, som på mange måder også er en opbrudstid, hvor flere melder sig ud af folkekirken eller bruger de kristne ritualer på mere individuel vis. Så Reventlows og deres tid er nok set med vores øjne en mere moderne tid mellem 1700-tallets hang til det pompøse og klunketiden fra midten af 1800-tallet, hvor der opstod sørgemagasiner i de større byer med det helt store udtræk i begravelsesudstyr,” siger Louise Sebro.